

36,2% færri fosturtøkur

Talið á fosturtøkum framdar í Føroyum er minkað 36,2%, bera vit saman tøl-
ini fyri 1996 (37) og 1991 (58), segði Kristian Magnussen, landsstýrismaður í
heilsu- og almannamálum millum annað í svari til Jenis av Rana

EIRIKUR LINDENSKOV

- Hvát er grundarlagið fyri,
at føroyski politiski mynd-
ugleikin gevur loyvi til fost-
urtøku í einum tíðarskeiði í
gravídetinum, har sjálvt
lond, har fosturtøkan er frí,
ikki geva slíkt loyvi?

Hetta var ein av spurning-
unum, sum Jenis av Rana
vildi hava Kristian Magn-
ussen, landsstýrismann í
heilsu- og almannamálum
at svara í tinginum.

Spurningur verður svar-
aður á tingfundi í morgin,
men skrivliga svarið varð
bytt út á tingfundi týsdagin.

Jenis av Rana vil hava at
vita, hví tað ber til at fremja
fosturtøku út til 16. viku í
Føroyum, tá markið í Dan-
mark er 12 vikur.

Øll kriteri skulu uppfyllast í Føroyum

Til hetta svarar landsstýris-
maðurin, at ein kvinna í
Danmark hevur rætt til fría
fosturtøku innan 12. viku.
Eftir 12. viku kann ein
kvinna fáa framt fosturtøku
um vandi er fyri lívinum
ella heilsuni hjá kvinnuni
um hon gjøgnumførur grav-
ídetin.

Eftir tí lógini, sum er
galdandi í Føroyum, er ikki
talan um fría fosturtøku,
hvørki áðrenn ella aftan á
16. viku. Sambært hesi lóg
skal talan verða um fysiska
ella psykiska sjúku, vandi
skal verða fyri barninum,
kvinnan skal verða neyð-
tíkin ella skal kvinnan av
fysiskum ella psykiskum
orsøkum ikki vera før fyri
at taka sær av barninum.
Hesar treytir/krøv skulu
verða uppfyllt um ein
kvinna yvirhøvur skal fáa
framt fosturtøku í Føroyum.

- Samanbera vit Føroya
go Danmark, so er 12. vika
í Danmark markið fyri fría
ella ikki fría fosturtøku og
eftir hesa viku skulu so nøk-
ur kriteriir verað uppfyllt
fyri at ein kann fáa framt
fosturtøku, sigur Kristian
Magnussen. - Í Føroyum
skulu hesi kriterier longu
verða uppfyllt frá fyrsta degi
av.

Lógin frá 1956

Lógin sum er galdandi í
Føroyum, er ein dansk lóg,
sum er sett í gildi í Føroyum
við kongaligari fyriskipan.
Lógin er frá 1956, men sein-
ast broytt í 1988. Broyting-
aruppskot eru fleiri ferðir
lóg fram í tinginum tey
seinastu árin, men fullu,
sigur landsstýrismaðurin.

Í svarið verður eisini
greitt frá, at seinastu fimm
árin eru framdar millum 60
og 37 fosturtøkur á føroysk-
u sjúkrahúsum.

- Verandi skráseting í
sjúkrahúsvörkinum sigur
bara frá framt fosturtøk-
um, ikki frá umsóknunum,
sigur Kristian Magnussen.
- Tað ber tí ikki til at siga,
hvussu nógv var fosturtøku
eru noktaðar, uttan so, at
allar journalir fyri kvinnur
í fertillum aldir verða leit-
aðar ígjøgnum, bæði innan
sjúkrahúsverkið og hjá øll-
um kommunulæknum, sig-
ur hann.

Ein góðkendur læknir tekur avgerðina

Kristian Magnussen sigur,
at tað eru kommunulæk-
narnir, sum senda fosturtøð-
umsóknir til sjúkrahúsværkið,
og tá hesir verða mettir
at vera kompetentir til at
meta um psykisku støðuna
hjá sjúklingum sínum, hava

serlæknarnir í gynækologi
í fleiri førum ikki havt orsök
til at ávísa sjúklingin til ann-
an serlækna, t. d. í psykiatri.
Hesin spurningur krevur
eisini, at allar journalir yvir
tær kvinnur, sum hava fingið
framt fosturtøku, verða
leitaðar ígjøgnum. Annars
er tað ikki eitt krav sambært
lógini, at ein t. d. psykiatari
skal verða við til at taka
avgerð um ein kvinna skal
fáa framt fosturtøku ella
ikki. Tað stendur, at avgerð-
in skal takast av einum/
tveimum góðkendum lækn-
um. Í svarið framgongur
eisini, at fosturtøkurnar á
Landssjúkrahúsinum sein-
astu fimm árin hava bytt
seg soleiðis í aldursbólkar:

Undir 19 ár	13%
20-29 ár	41%
30-39 ár	32%
40 ár og yvir	14%

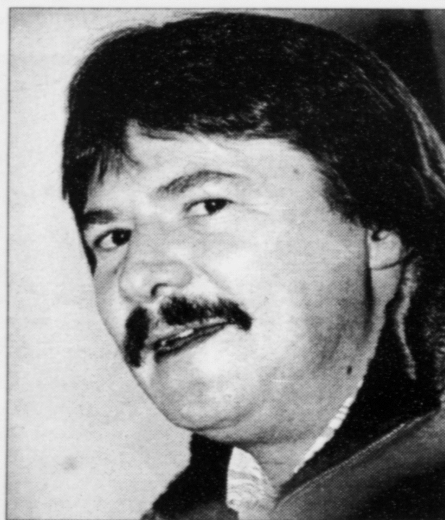
57% hava búið í høvuðsstað-
arumráðnum. Tað hevur
ikkí eydnast at fáa upplýst
hjúnarbandsstöðu og sosiala
støðu. Hetta eru upplýsing-
ar, sum ikki eru skrásettir,
tí sambært lógini eru hetta
ikkí kriterier, sum skulu tak-
ast við, tá ið støða skal tak-
ast til, um ein kvinna skal
fáa framt fosturtøku, sigur

Kristian Magnussen.

Á landssjúkrahúsinum
hava indikationirnar stórt
sæð verið eftir grein stk. Í ló-
gini um fosturtøku fyri at
fáa fram fosturtøku og hett-
irnar, sum v'rðu brúktir á
Landssjúkrahúsinum eru
forviðgerð við tablettum
(prostaglandinum) og síðani
vacuum (exairesis), tá fostr-
ið hevur verið undir 12 vik-
ur. Tá fostr-ið hevur verið
yvir 12 vikur, eru tablettir
(prostaglandinir) saman við
dropp (syntocinon) nýtt,
sigur landsstýrismaðurin í
svarið til Jenis av Rana.

Orðaskifti verður um
svarið á tingfundinum í
morgin.

Kristian Magnussen,
landsstýrismaður

Fosturtøkur framdar seinastu fimm árin

	Landssjúkrahúsið	Klaksvíkar Sjúkrahús	Suðuroyar Sjúkrahús	Íalt
1991	50	0	8	58
1992	57	1	2	60
1993	49	2	3	54
1994	50	0	3	53
1995	50	0	3	53
1996	37	0	0	37

NU ER KJ BYG IGEN PÅ FÆRØERNE...

EGET HUS I SKAGEN

142.000 TIL DIG

-GØR EN GOD HANDEL...

- En bank lå inde med mange eksklusive
feriehuse i Skagen - dem har vi købt billigt
på een gang. og vi sælger dem billigt....

Gevinsten går videre til dig! *

Disse lækre luksushuse er meget eftertragtede
og må udlejes erhvervsmæssigt.

Invester 639 kroner om måneden og lad
turisterne betale deres andel....

- så scorer du selv hele gevinsten!

Efter 10 år viser budgettet en gevinst
på 142.000 - og det er efter skat!!!

- Og så har vi ikke nævnt de dejlige
luksusferier, som du selv får....

Få en snak med vor salgschef Børge Bang,
på Hotel Hafnia, Thorshavn tlf. 11 270
fredag den 19. september fra kl 16.00
til og med søndag den 21. september

KJ Byg A/S

Skovkroen 14 - 5260 Aarup - Tlf. 64 43 20 64 - Fax: 64 43 25 30

SALGSAFDELING: KJ BYG A/S - Havnevej 3 - 2670 Greve - Tlf. 43 69 42 45 - Fax: 43 69 42 46

Jenis av Rana er sannførdur um, at fosturtøka er dráp